

СЕКЦІЯ 3
КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА;
СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 343.1

DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8049/2023-1-3>

**ПОВНОВАЖЕННЯ ПРОКУРОРА НА ПРОВЕДЕННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДІЙ
У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ**

Басиста Ірина Володимирівна,
докторка юридичних наук, професорка,
професорка кафедри кримінального процесу та криміналістики,
адміністративного права та адміністративного процесу
Львівського державного університету внутрішніх справ;
член Науково-консультативної ради при Верховному Суді
basysta-i@ukr.net
orcid.org/0000-0001-9707-7386

Галаган Володимир Іванович,
доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри кримінального та кримінального процесуального права
Національного університету «Києво-Могилянська академія»
galaganvi@ukma.edu.ua
orcid.org/0000-0001-8224-0099

Удовенко Жанна Володимирівна,
докторка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри кримінального та кримінального процесуального права
Національного університету «Києво-Могилянська академія»
zhanna.udovenko@ukma.edu.ua
orcid.org/0000-0002-4100-0723

У цій публікації *поставлено за мету* переконати опонентів в тому, що здійснюючи функцію процесуального керівництва, прокурор, серед іншого, вправі брати й особисту участь у розслідуванні, бо ж є відповідальним за його результати. І коли наявна ситуація можливої втрати доказів, знищення їх джерел тощо через зволікання у часі, то очевидною і логічною є ініціатива прокурора, котра має своїм результатом особисте провадження ним відповідних процесуальних дій у межах наданих йому повноважень. Для досягнення задекларованої мети та отримання належних результатів **використано таку сукупність методів**: формально-логічний, аналізу та синтезу, вибірку, порівняльно-правовий, прогнозування. **Результатами такої діяльності є**: 1) з'ясовано, що дати ґрунтовну відповідь на задекларовану у її назві дилему можливо лише за умови врахування тих законодавчих положень, судових позицій та тлумачень, а також авторських роздумів і концептуальних розумінь, які дозволяють сформулювати переконання у тому, що цілком закономірно та логічно, що прокурор, котрий є процесуальним керівником за КПК України, має широкі повноваження щодо проведення окремих процесуальних дій у кримінальному провадженні та всього розслідування в цілому; 2) констатовано, що внесення відомостей до ЄРДР дозволяє прокурору здійснювати свою процесуальну діяльність в межах першої стадії кримінального провадження – досудового розслідування; 3) доведено, що проводячи всі дії, передбачені частиною 2 статті 36 КПК України, та здійснюючи інші повноваження, визначені для нього КПК України, прокурор, незалежно від місця прокуратури в системі прокуратури України чи адміністративної посади, яку прокурор обіймає у прокуратурі, реалізуючи процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, апріорі не виходить за межі наданих йому повноважень. **Висновки**: зазначена процесуальна діяльність прокурора водночас служить виконанню завдань кримінального провадження і переслідує мету – створення передумов для встановлення істини. Проводячи певні процесуальні дії після внесення відомостей до ЄРДР, у випадках, коли для них прокурор є належним суб'єктом, вести мову про певні хиби у сформованій ним доказовій базі, лише за ознакою неналежного суб'єкта, не доводиться.

Ключові слова: внесення відомостей до ЄРДР, процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, особиста участь прокурора у розслідуванні, негласні слідчі (розшукові) дії, слідчі (розшукові) дії.

AUTHORITY OF THE PROSECUTOR TO CONDUCT PROCEDURAL ACTIONS IN CRIMINAL PROCEEDINGS: SEPARATE PROBLEMS

Basysta Iryna Volodymyrivna,
Doctor of Juridical Sciences, Professor,
Professor at the Department of the Criminal Procedure
Lviv State University of Internal Affairs
basysta-i@ukr.net
orcid.org/0000-0001-9707-7386

Galagan Volodymyr Ivanovych,
Doctor of Juridical Sciences, Professor,
Head of the Department of Criminal Law and Law of Criminal Procedure
National University of "Kyiv-Mohyla Academy"
galaganvi@ukma.edu.ua
orcid.org/0000-0001-8224-0099

Udoenko Zhanna Volodymyrivna,
Doctor of Juridical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Criminal Law and Law of Criminal Procedure
National University of "Kyiv-Mohyla Academy"
zhanna.udovenko@ukma.edu.ua
orcid.org/0000-0002-4100-0723

The purpose of this publication is to convince the opponents that, performing the function of procedural management, the prosecutor, among other things, has the right to take a personal part in the investigation, because he is responsible for its results. And when there is a situation of possible loss of evidence, destruction of their sources, etc. due to delay in time, the initiative of the prosecutor is obvious and logical, which results in his implementation of relevant procedural actions within the limits of the powers granted to him. In order to achieve the stated goal and obtain appropriate results, the following set of methods was used: formal-logical, analysis and synthesis, sampling, comparative-legal, forecasting. The results of such activities are: 1) clarified that it is possible to give a thorough answer to the dilemma declared in the title only if we take into account those legislative provisions, court positions, and interpretations, as well as the author's thoughts and conceptual understandings, which allow us to formulate the conviction that it is quite natural and logical, that the prosecutor, who is the procedural manager under the Criminal Procedure Code of Ukraine, has broad powers to conduct individual procedural actions in criminal proceedings and the entire investigation as a whole; 2) it has been established that entering information into the EDPR allows the prosecutor to carry out his procedural activities within the first stage of criminal proceedings - the pre-trial investigation; 3) it has been proven that by carrying out all the actions provided for in part 2 of Article 36 of the Criminal Procedure Code of Ukraine and exercising other powers determined for him by the Criminal Procedure Code of Ukraine, the prosecutor, regardless of the place of the prosecutor's office in the system of the prosecutor's office of Ukraine or the administrative position held by the prosecutor in the prosecutor's office, implementing procedural management of the pre-trial investigation, a priori does not go beyond the powers granted to him. Conclusions: The applied formal-logical method managed to generalize that the already mentioned procedural activity of the prosecutor simultaneously serves to fulfill and pursues the fulfillment of the tasks of criminal proceedings. And precisely based on the results of the above analysis and synthesis, the applied sample succeeded in formulating the conclusions that, when carrying out certain procedural actions after entering information into the Public Prosecutor's Office, in cases where the prosecutor is the proper subject for them, talk about certain errors in the evidence formed by him base, only on the basis of an improper subject, is not proved.

Key words: entering information into the EDPR, procedural management of the pre-trial investigation, personal prosecutor's participation in the investigation, secret investigative (search) actions, investigative (search) actions.

Вступ. Щодо задекларованої у назві статті проблематики, то доктринальні підходи, як і судова практика, далекі від однозначної відповіді. А передумовою для такого стану справ, вочевидь, є не зовсім вдалі законодавчі позиції, котрі за різних вихідних ситуаційних даних тлумачаться учасниками кримінального провадження на свій лад. Зокрема, свідченням цьому є та обставина, що

на розгляді Касаційного кримінального суду Верховного Суду знаходиться кримінальне провадження щодо Особи 1 за обвинуваченням у вчиненні кримінального правопорушення, відповідальність за яке передбачена частиною 3 статті 369² КК України. Вироком Вищого антикорупційного суду Особу 1 визнано винуватим і засуджено. Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду змі-

нила вирок, виключила з його мотивувальної частини посилання суду на певні докази, змінила правову кваліфікацію дій Особи 1 з частини 3 на частину 2 статті 369² КК України і призначила покарання. Захисник подав касаційну скаргу, в котрій, серед іншого, зазначив про те, що у цьому кримінальному провадженні прокурор прокуратури Київської області після внесення відомостей до ЄРДР, у супереч частині 7 статті 214 КПК України (у редакції, чинній на момент вчинення дій), невідкладно, але не пізніше наступного дня, не передав наявних у нього матеріалів до належного органу досудового розслідування з дотриманням правил підслідності, а самостійно в період з 01 до 05 квітня 2019 року провів процесуальні дії. Унаслідок цього, на думку захисту, недопустимими є докази, отримані в результаті зазначених дій прокурора на початковому етапі досудового розслідування. Тобто Касаційному суду в аспекті розгляду питання щодо допустимості доказів необхідно вирішити, зокрема, чи у межах своїх повноважень, визначених КПК України, діяв прокурор (процесуальний керівник) за вищевказаних обставин з урахуванням положень частини 7 статті 214 КПК України (у редакції, чинній на момент вчинення дій). Перегляд судових рішень у касаційному порядку в цьому провадженні здійснювався вдруге. У постанові Касаційного суду від 14 червня 2021 року колегія суддів вказала, що прокурор може проводити необхідні слідчі дії, але в межах строку, визначеного законодавцем. Тобто, розпочавши кримінальне провадження, за наявності даних про вчинення злочину депутатом обласної ради прокурор на підставі частини 7 статті 214, пункту 1 частини 5 статті 216 КПК України зобов'язаний був невідкладно, але не пізніше наступного дня з дотриманням правил підслідності передати наявні в нього матеріали детективам НАБУ для проведення досудового розслідування. Враховуючи наведене, колегія суддів у постанові від 14 червня 2021 року дійшла висновку, що органи прокуратури діяли поза межами наданих їм процесуальним законом повноважень, а суд апеляційної інстанції належним чином не перевірів доводів апеляційних скарг захисників щодо недопустимості доказів, отриманих у результаті проведення відповідних слідчих (розшукових) і негласних слідчих (розшукових) дій. Ухвалою від 7 вересня 2022 року це кримінальне провадження було передане на розгляд Третьої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду, оскільки колегія суддів вважає за необхідне відступити від вищезазначеного висновку в постанові від 14 червня 2021 року (Звернення, 2022).

Виходячи із такого стану справ, Суд звернувся до Науково-консультативної ради (Звернення, 2022) для отримання відповідних наукових висновків (Науковий висновок, 2022). На сьогодні наявне рішення Третьої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду та до нього висловлена окрема думка, котра різнилася з колегіальним рішенням. З огляду всього наведеного простежується, як актуальність

задекларованої проблематики, так і її практична значимість.

На шпальтах цієї наукової розвідки спробуємо запропонувати для наукової спільноти, а також практикуючих юристів власні підходи та напрацювати відповідні рекомендації.

Науково-дослідницьким завданням є спроба розлого описати стан справ у цій царині, використовуючи наявну практику, як Верховного Суду, так і наукові підходи, співставити ті кримінальні процесуальні аргументи, котрі дозволяють упередити ймовірні невірні тлумачення. У результаті доведено, що проводячи всі дії, передбачені частиною 2 статті 36 КПК України, та здійснюючи інші повноваження, визначені для нього КПК України, прокурор, незалежно від місця прокуратури в системі прокуратури України чи адміністративної посади, яку прокурор обіймає у прокуратурі, реалізуючи процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, апіорі не виходить за межі наданих йому повноважень.

При цьому у публікації поставлено за мету переконати опонентів в тому, що здійснюючи функцію процесуального керівництва, прокурор, серед іншого, вправі брати й особисту участь у розслідуванні, бо ж є відповідальним за його результати.

Варто й вказати, що окремі складові задекларованої дилеми неодноразово перебували у полі зору дослідників-процесуалістів та й, як вже наведено, наявна судова практика виробила свої, хоча і різні, підходи до її вирішення. І, якраз, таким правилам та особливостям присвячені окремі, аналізовані нами, норми КПК України, а їх сприйняттю і підходам до застосування – наукові надбання таких дослідників, як Ю.П. Аленін, Н.Р. Бобечко, В.О. Гринюк, Ю.М. Грошевий, О.В. Капліна, В.Т. Нор, М.А. Погорецький, О.С. Старенький, А.В. Столітній, А.Р. Туманянц, О.Г. Шило, В.М. Юрчишин, та інших. Окремі аспекти процесуальної діяльності прокурора у кримінальному провадженні були предметом наукових досліджень А.Ю. Гнатюка, І.В. Рогатюка, М.П. Тахтарова, А.В. Ткача, О.В. Хаваліц, М.В. Чорноусько, К.В. Шевцової та інших науковців. Під час їх виконання були висловлені, аргументовані й обґрунтовані різні пропозиції щодо внесення змін і доповнень до чинного КПК України.

Зокрема, відмічається, що по суті повноваження прокурорів є правовими засобами реалізації завдань та функцій прокуратури (Лемак, 2013: 68). Вони забезпечують, як слушно зауважує П.М. Каркач, ефективність прокурорського нагляду за додержанням і застосуванням законів, сприяють своєчасному виявленню порушень закону, їх усуненню та притягненню винних осіб до відповідальності (Каркач, 2008: 80).

Проблематика різної вживаної законодавцем термінології, на кшталт підтримання прокурором «публічного» чи «державного» обвинувачення, також вже перебувала в полі зору процесуалістів (Басиста, 2017: 11–13; Басиста, Благута, Комісарчук, 2022: 134–137 та ін.), як і повноваження прокурора брати участь у судовому розгляді кримінальних проваджень у формі приватного обвинувачення (Басиста, 2019: 13–25) тощо.

На переконання І.В. Рогатюка, прокурор на досудовому розслідуванні виконує лише функції нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва та функцію обвинувачення. Щодо діяльності прокурора на початку досудового розслідування ним розглянуті роль прокурора під час прийняття та розгляду заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення; під час формування та ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР) та перевірки законності й обґрунтованості прийняття окремих процесуальних рішень. Натомість проведення прокурором окремих процесуальних дій на цьому етапі розслідування, на жаль, залишилася поза увагою вказаного автора (Рогатюк, 2016: 126–197).

Своєю чергою, А. Ю. Гнатюк, досліджуючи функціональну структуру кримінальної процесуальної діяльності прокурора у досудовому провадженні, цілком слушно зазначив про значні повноваження прокурора щодо організації та здійснення розслідування. У досудовому провадженні, пише цей науковець, найважливіші процесуальні рішення (про початок розслідування, про рух провадження, про притягнення особи до кримінальної відповідальності та ін.) приймаються самим прокурором або з його дозволу, або з обов'язковим наступним контролем. Водночас, готуючи свої пропозиції щодо внесення змін і доповнень до чинного КПК України, він звернув увагу лише на необхідність негайного повідомлення слідчим прокурора про проведення процесуальних дій до внесення до ЄРДР відомостей про кримінальне правопорушення (Гнатюк, 2016: 4–11).

Якщо ж провести наукове узагальнення щодо співвідношення прокурорського нагляду і процесуального керівництва, то науковці зайняли, як однакові, так і «серединні» та геть протилежні позиції, підкреслюючи або ж про їх несумісність, або ж про тотожність тощо (Смирнов, 2017: 122).

Дослідники наголошують й на виключній активності прокурора задля реалізації тих із повноважень, за допомогою яких останній може ініціювати досудове розслідування (Лапкін, 2015: 97). А задля повноцінного виконання завдань кримінального провадження, прокурор мав би використати весь комплекс наданих йому повноважень (Цимбалістенко, 2015: 155).

Не обминули процесуалісти заслуженою критикою й законодавчу ініціативу самої конструкції статті 36 КПК України, адже дійсно є так, що «...не вдалося розмежувати кримінальні процесуальні функції прокурора, у зв'язку з чим ряд повноважень, у тому числі і ті, що здійснюються у межах інших функцій, було автоматично віднесено до повноважень щодо здійснення прокурорського нагляду у формі процесуального керівництва» (Глов'юк, 2015: 166).

Повноваження прокурора, зокрема визначені у пункті 1 частини 2 статті 36 КПК України щодо початку досудового розслідування на наявності підстав, передбачених цим Кодексом, серед інших процесуальних норм

(статті 37, 40, 56, 140, 144 та ін.) були предметом розгляду М. В. Черноусько (Черноусько, 2016: 9–15). Зі свого боку, О.В. Хаваліц досліджувала питання прокурорського нагляду за додержанням законів при розслідуванні кримінальних правопорушень терористичного характеру. Вона зазначає, що, реалізуючи свої повноваження щодо розгляду заяв, повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення, а також щодо початку досудового розслідування, керівник органу прокуратури районного рівня або його заступник повинен вчинити одну з таких дій: самостійно внести відомості про кримінальне правопорушення до ЄРДР; визначити прокурора для внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР або передачі до органу досудового розслідування. У разі, якщо кримінальне правопорушення виявляється безпосередньо прокурором, продовжує ця авторка, він самостійно вносить відомості до ЄРДР та передає з дотриманням правил підслідності наявні у нього матеріали до органу досудового розслідування та доручає йому проведення досудового розслідування (Хаваліц, 2016: 9–11).

Але, на жаль, М.В. Черноусько та О.В. Хаваліц не зацікавили питання проведення процесуальних дій безпосередньо прокурором після внесення ним відомостей до ЄРДР, а обґрунтовані ними та іншими науковцями пропозиції щодо вдосконалення чинного кримінального процесуального законодавства, як і рекомендації щодо необхідності ретельного вивчення, визначення та систематизації повноважень прокурора у кримінальному провадженні (Бабіков, 2015), не всі враховані донині. Така ситуація не сприяє однозначному підходу щодо врегулювання низки напрямів процесуальної діяльності, підтвердження чому є розглядувана нами практична ситуація.

Розділ 1. Прокурор у кримінальному провадженні та його окремі повноваження

Даний розділ спробуємо побудувати з огляду на такі базові дилеми, а саме: хто є прокурором та якими повноваженнями він наділений і чи коректно законодавцем це відображено у чинному КПК України. І з огляду авторських відповідей на ці питання, спробуємо сформулювати власний підхід до таких їх складових: чи є такими, що здійснені в межах наданих КПК України прокурору повноважень, проведені у кримінальному провадженні прокурором (процесуальним керівником) процесуальні, у тому числі слідчі (розшукові) дії після внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, який усупереч положенням ч.7 ст. 214 КПК невідкладно, але не пізніше наступного дня з дотриманням правил підслідності не передав наявних у нього матеріалів до відповідного органу досудового розслідування та не доручив проведення досудового розслідування (Звернення, 2022)?

У пункті 15 частини 1 статті 3 КПК України унормовано, що прокурор – особа, яка обіймає посаду, передбачену статтею 15 Закону України «Про прокуратуру», та діє у межах своїх повноважень (КПК, 2012 у редакції від 05.02.2023.).

Своєю чергою Розділ 3 Закону України «Про прокуратуру» має назву «Статус прокурора», а його стаття 15, котра має ідентичну з розділом назву, у своїй частині 1 налічує 19 пунктів для формування комплексного підходу до того, хто є прокурором органу прокуратури. Більше того, у частині 2 аналізованої статті однозначно констатовано, що *«прокурори в Україні мають єдиний статус незалежно від місця прокуратури в системі прокуратури України чи адміністративної посади, яку прокурор обіймає у прокуратурі»* (Закон України «Про прокуратуру», 2014 у редакції від 07.05.2022.).

Аналогічну назву «Прокурор» має і стаття 36 КПК України й очевидно, що під цим суб'єктом у ній розуміється не хтось інший, а той самий прокурор, котрий зазначений у пункті 15 частини 1 статті 3 КПК України та статті 15 Закону України «Про прокуратуру».

При цьому варто уточнити, що пункт 15 частини 1 статті 3 КПК України існував у редакції Закону України № 1697-VII від 14.10.2014 («прокурор – особа, яка обіймає посаду, передбачену статтею 17 Закону України «Про прокуратуру» та діє у межах своїх повноважень»), а чинне на сьогодні формулювання пов'язане із змінами, внесеними згідно із Законом України № 187-IX від 04.10.2019.

Слід також підкреслити, що частинами 4-5 статті 36 КПК України розширено права прокурорів вищого рівня та Генерального прокурора. Також чинний виклад частини 5 цієї статті містить і заборонні приписи, що стосуються доручення здійснення досудового розслідування. А у частині 6 статті 36 КПК України передбачено й право Генерального прокурора, керівника обласної прокуратури, керівника окружної прокуратури, їх перших заступників та заступників при здійсненні нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування скасовувати незаконні та необґрунтовані постанови слідчих та прокурорів нижчого рівня у межах строків досудового розслідування, передбачених статтею 219 КПК України (КПК, 2012 у редакції від 05.02.2023.).

Отже, як слідує із викладеного, *прокурор, незалежно від місця прокуратури в системі прокуратури України чи адміністративної посади, яку прокурор обіймає у прокуратурі, здійснює нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, уповноважений, серед іншого, що передбачено частиною 2 статті 36 КПК України, й на таке:*

- починати досудове розслідування за наявності підстав, передбачених цим Кодексом (пункт 1 частини 2 статті 36 КПК України);
- в необхідних випадках особисто проводити слідчі (розшукові) та процесуальні дії в порядку, визначеному цим Кодексом (пункт 4 частини 2 статті 36 КПК України);
- доручати проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій відповідним оперативним підрозділам (пункт 5 частини 2 статті 36 КПК України);
- самостійно подавати слідчому судді клопотання про проведення слідчих (розшуко-

вих) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, інших процесуальних дій у випадках, передбачених цим Кодексом (пункт 10 частини 2 статті 36 КПК України);

– здійснювати інші повноваження, передбачені цим Кодексом (пункт 21 частини 2 статті 36 КПК України) (КПК, 2012 у редакції від 05.02.2023.).

Тобто, вчиняючи всі дії, передбачені частиною 2 статті 36 КПК України та здійснюючи інші передбачені для нього повноваження, прокурор, незалежно від місця прокуратури в системі прокуратури України чи адміністративної посади, яку прокурор обіймає у прокуратурі, здійснюючи нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням (хоча й ці дві функції законодавцем не розділені, але все ж вони різняться, що буде відображено при висвітленні наступного розділу) апriori не виходить за межі наданих йому повноважень.

До таких «інших повноважень», передбачених КПК України, допустимо віднести, серед іншого, ті випадки, коли у статтях КПК України передбачено повноваження на прийняття відповідного процесуального рішення саме прокурором. Для прикладу, виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації (стаття 272 КПК України) як негласна слідча (розшукова) дія здійснюється на підставі як постанови слідчого, погодженої з керівником органу досудового розслідування, так і на підставі постанови прокурора із збереженням у таємниці достовірних відомостей про особу, яка виконує таке завдання. Також прокурор приймає рішення про проведення контролю за вчиненням злочину, котре мало б набувати такої процесуальної форми, як постанова, слідуючи законодавчій логіці конструювання частини 7 статті 271 КПК України (хоча прямо про це ні у частині 4 статті 246, ні у частині 7 статті 271 КПК України не зазначено. Однак у частині 7 статті 271 КПК України наявна прив'язка до статті 251 цього Кодексу, у котрій закріплено вимоги до постанови слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій). У цьому конкретному випадку пунктами 1-2 частини 7 статті 271 КПК України на прокурора покладено такі обов'язки: викласти обставини, які свідчать про відсутність під час негласної слідчої (розшукової) дії провокування особи на вчинення злочину; зазначити про застосування спеціальних імітаційних засобів (КПК, 2012 у редакції від 05.02.2023.). При цьому, у аналізованому випадку, повноваження прокурора щодо прийнятого ним же ж процесуального рішення можуть бути вичерпані як такі, якщо під час проведення контролю за вчиненням злочину виникає необхідність тимчасового обмеження конституційних прав особи. Тоді ці дії мають здійснюватися в межах, які допускаються Конституцією України, на підставі рішення слідчого судді згідно з вимогами КПК України (частина 8 статті 271 КПК України) (КПК, 2012 у редакції від 05.02.2023.). За таких законодавчих реалій категоричність законодавця, зокрема, у частині 4 статті 246

КПК України, котра виявляється у формулюванні «Виключно прокурор...», видається дещо перебільшеною.

Що ж стосується ситуації, коли прокурор «усупереч положенням частини 7 статті 214 КПК України невідкладно, але не пізніше наступного дня з дотриманням правил підслідності не передав наявних у нього матеріалів до відповідного органу досудового розслідування та не доручив проведення досудового розслідування», то, по-перше, варто зважати, за умов якої редакції КПК України ця діяльність прокурора мала місце (бо станом на сьогодні частина 7 статті 214 в редакції Закону України № 1888-IX від 17.11.2021 має такий виклад: «7. Якщо відомості про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань внесені прокурором, він зобов'язаний протягом п'яти робочих днів з дня внесення таких відомостей з дотриманням правил підслідності передати наявні у нього матеріали до відповідного органу досудового розслідування та доручити проведення досудового розслідування» (КПК, 2012 у редакції від 05.02.2023.). Очевидно, що таке законодавче формулювання дозволить більшою мірою досягати завдань кримінального провадження, ніж ця ж частина статті 214 КПК України у попередній її редакції, де значилося «невідкладно, але не пізніше наступного дня», про що більш розлого буде аргументовано під час відповіді на наступне питання).

По-друге, факт вчинення прокурором будь-чого із того, що передбачене частиною 2 статті 36 КПК України та здійснення ним інших, передбачених цим Кодексом повноважень, у першу чергу свідчить про головне – він, прокурор, незалежно від місця прокуратури в системі прокуратури України чи адміністративної посади, яку він обіймає у прокуратурі, здійснюючи процесуальне керівництво, не виходить за межі наданих йому повноважень.

Висновок. Навіть за умов попередньої редакції частини 7 статті 214 КПК України («...зобов'язаний невідкладно, але не пізніше наступного дня...»), якщо прокурор вчиняв будь-що з того, що передбачене частиною 2 статті 36 КПК України та/чи здійснював інші повноваження, передбачені для нього цим Кодексом, при цьому ці його дії суперечили вже не чинним сьогодні, але чинним на момент здійснення вказаної прокурорської діяльності положенням частини 7 статті 214 КПК України, чи суперечать сьогодні чинним положенням зазначеної процесуальної норми, то все ж таки варто вважати, що всі вищезазначені та реалізовані прокурором дії є такими, що здійснені в межах наданих йому КПК України повноважень (Науковий висновок, 2022).

Розділ 2. Окремі кримінальні процесуальні функції, процесуальні рішення та дії прокурора на початковому етапі розслідування

Даючи відповідь на задекларовану у цьому розділі дилему, задаємося завданням висвітлити її не лише загалом, а й у розрізі формулювання суджень щодо того, чи впливають (і як саме) на вирішення питання про допу-

стимість доказів, отриманих у результаті зазначених дій прокурора, ті обставини, що:

- ці дії вчинено після спливу строку, визначеного частиною 7 статті 214 КПК України;

- ці дії (вчинені після спливу строку, визначеного частиною 7 статті 214 КПК України) проведено прокурором обласної прокуратури, а не Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, яка здійснює нагляд за дотриманням законів під час проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень НАБУ (детективи якого здійснюють досудове розслідування кримінальних правопорушень, передбачених, зокрема, статтею 369² КК України, якщо їх вчинив депутат обласної ради) (Звернення, 2022)?

Якщо звернутися до юридичної конструкції частини 1 статті 214 КПК України та інших її частин, то цілком погоджуємося, що в зазначеній частині норми регламентовано кілька процесуальних рішень та дій, які стосуються повноважень не одного суб'єкта на їх прийняття, а кількох. Перше з таких рішень слідчого, дізнавача, прокурора – це, звісно, щодо внесення відповідних відомостей до ЄРДР, за яким слідують дії щодо внесення інформації до цього Реєстру. При цьому наразі таке процесуальне рішення (за винятком випадку винесення постанови про початок досудового розслідування відповідно до пункту 1 частини 1 статті 615 КПК України), як про початок розслідування не може бути відокремленим від рішень слідчого, дізнавача, прокурора щодо внесення відповідних відомостей до ЄРДР. Однак законодавцем упущено пряму вказівку про те, якої процесуальної форми мало б набувати це рішення. За КПК України 1960 року обидва вказані рішення мали закріплену у цьому законі власну процесуальну форму. Зокрема, якщо один і той же суб'єкт порушував кримінальну справу та приймав її до свого провадження, то готувалася одна постанова – про порушення кримінальної справи, прийняття її до свого провадження та про початок досудового розслідування. Натомість якщо приймав справу до провадження інший уповноважений суб'єкт та розпочинав досудове розслідування, то він готував однойменну іншу постанову. Мета ж утворення ЄРДРу, серед іншого, визначена пунктом 3 Розділу I Положення «Про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення», затвердженого наказом Генерального прокурора від 30.06.2020 № 298, – це не лише реєстрація кримінальних правопорушень (проваджень), а й «...облік прийнятих під час досудового розслідування рішень». Тобто априорі це нормативно-правове положення сприймається як таке, що попередньо вже є прийняте певним суб'єктом процесуальне рішення, яке набуває визначеної КПК України процесуальної форми (постанова, повідомлення про підозру тощо) та яке обліковується у Реєстрі для «...аналізу стану та структури кримінальних правопорушень, вчинених у державі; інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронних органів, формування звітності...» (Положення, 2020). У базовому положенні (Положення, 2020), науковій літературі

та й в судових рішеннях вже неодноразово було констатовано, що ЄРДР, серед іншого, *призначений для реєстрації кримінальних правопорушень (проваджень) та обліку прийнятих під час досудового розслідування рішень*. А от щодо процесуального оформлення (виразу) відповідного процесуального рішення уповноваженого суб'єкта ні у базовому положенні (Положення, 2020), ні у статті 214 КПК України взагалі не йдеться. Тому необхідно розрізняти та розуміти, які саме процесуальні рішення та ким приймаються відповідно до частини 1 статті 214 КПК України (Басиста, 2021: 71–73). Не є винятком із означеної проблематики й частина 7 цієї процесуальної норми, в чинному формулюванні котрої всі процесуальні рішення прокурора обезформлені. Отож, прийнявши будь-яке процесуальне рішення із переліку, передбаченого частиною 1 статті 214 КПК України, прокурор обліковує його у ЄРДР. При цьому частина 2 зазначеної статті цього Кодексу на пряму пов'язує початок досудового розслідування із моментом внесення відомостей до ЄРДР. Саме цей момент є визначальним для можливості проводити слідчі (розшукові) дії, негласні (слідчі) розшукові дії та інші процесуальні дії, направлені на збирання (формування) та перевірку доказів. Адже здійснення досудового розслідування, крім випадків, передбачених частиною 3 статті 214 КПК України, до внесення відомостей до ЄРДР або без такого внесення не допускається і тягне за собою відповідальність, встановлену законом. У невідкладних випадках до внесення відомостей до ЄРДР може бути проведений огляд місця події, а відомості до Реєстру вносяться невідкладно після завершення огляду (КПК, 2012 у редакції від 05.02.2023.).

У запропонованому для розгляду суддею Касаційного кримінального суду Верховного Суду випадку відомості до ЄРДР були внесені прокурором, що дозволило йому проводити свою процесуальну діяльність законно, в межах першої стадії кримінального провадження – досудового розслідування.

Що ж стосується допустимості доказів, отриманих у результаті зазначених дій прокурора, якщо ці дії вчинено після спливу строку, визначеного частиною 7 статті 214 КПК України, то не вважаємо, що така обставина може мати хоча б будь-який стосунок для подальшого визнання доказів недопустимими. Навіть найзапекліші критики реалізації прокурором функції розслідування, котрі вбачають у східному з аналізованим стані справ «...намагання органів прокуратури провести досудове розслідування в обхід частини 4 статті 216 КПК України, що роблять зібрані докази недопустимими», погоджуються, що «...закріплення законодавцем за прокурором відповідних повноважень на таку діяльність у статті 36 КПК України насамперед було спрямоване на уникнення тих можливих ситуацій, коли слідчий не має можливості своєчасно провести відповідну слідчу (розшукову) дію, а зволікання здатне призвести до втрати цінних доказів тощо (Погорецький, Старенький, 2018).

Слід також поглянути на аналізовану ситуацію із позицій кримінальних процесуальних

функцій, бо ж якщо розглянути функцію кримінального переслідування, то її реалізують як прокурор, так і детективи НАБУ та слідчий, як оперативний підрозділ, так і дізнавач та керівник органу прокуратури (органу ДР, органу дізнання). Однак функція розслідування все ж таки притаманна детективу НАБУ, слідчому, дізнавачу та іншим суб'єктам, але не прокурору. А от функція процесуального керівництва є напрямом діяльності прокурора, що полягає не лише у контролі за ходом досудового розслідування, спрямуванні діяльності слідчого на виконання завдань кримінального провадження, а й у особистій участі прокурора у розслідуванні та відповідальності за його результати. Своєю чергою прокурорський нагляд – це не лише відстеження законності та обґрунтованості діяльності прокурора нижчого рівня задля виявлення, попередження та усунення порушень кримінального процесуального закону, а й такий нагляд полягає у веденні ним систематичного моніторингу за законністю здійснення детективами НАБУ, слідчими та іншими суб'єктами досудового розслідування (Кримінальний процес України, 2021: 53–55). Отож з огляду на зазначене, прокурор – то «господар» (Кримінальний процес України, 2021: 218) у царині досудового розслідування, в якому він бере участь як безпосередньо, так і опосередковано. Залежно від того, що стає приводом до особистого проведення прокурором слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій, можна визначитися, на що спрямована реалізація цього повноваження. З такого солідного переліку варто виділити таке, що за відсутності інших засобів для вирішення завдань кримінального провадження та досудового розслідування прокурор реалізовує певні слідчі (розшукові) та процесуальні дії (Кримінальний процес України, 2021: 224). Тож неможливо за описаних обставин, при їх існуванні, судити про отримані прокурором докази за результатами проведення ним слідчих (розшукових) та/чи процесуальних дій, як про недопустимі за ознакою неналежного суб'єкта. Хоча варто в кожному випадку перевірити інші підстави для формулювання висновку про їх допустимість чи недопустимість, на кшталт наявності істотних порушень прав людини й основоположних свобод (частина 2 статті 87), обставин, передбачених частиною 3 статті 87 КПК України тощо.

Що ж стосується другої частини питання, тобто «ці дії (вчинені після спливу строку, визначеного частиною 7 статті 214 КПК України) проведено прокурором обласної прокуратури, а не Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, яка здійснює нагляд за дотриманням законів під час проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень НАБУ, детективи якого здійснюють досудове розслідування кримінальних правопорушень, передбачених, зокрема, статтею 369² КК України, якщо їх вчинив депутат обласної ради», то під час розгляду першого питання вже надано вичерпну відповідь. При цьому лише підкреслимо, що навіть у самій назві Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру вказано: «...про Спеціалізовану антикорупцій-

ну прокуратуру Офісу Генерального прокурора», а у пункті 1.1 Положення конкретизовано, що «Спеціалізована антикорупційна прокуратура є самостійним структурним підрозділом Офісу Генерального прокурора (на правах Департаменту), підпорядкованим заступнику Генерального прокурора-керівнику Спеціалізованої антикорупційної прокуратури» (Положення, 2020).

Схожа ситуація мала місце і за попереднього Положення: «Спеціалізована антикорупційна прокуратура Генеральної прокуратури України (далі – Спеціалізована антикорупційна прокуратура) є самостійним структурним підрозділом Генеральної прокуратури України (на правах Департаменту), підпорядкованим заступнику Генерального прокурора України-керівнику Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (пункт 1.1.)» (Наказ ГПУ, 2016), що наразі не є чинним.

На сьогодні наявна постанова Третьої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 21 листопада 2022 року, якою «...вирок Вищого антикорупційного суду від 15 червня 2020 року та ухвалу Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 01 лютого 2022 року щодо ОСОБА_1 залишено без зміни, а касаційну скаргу з доповненнями захисника ОСОБА_16 – без задоволення» (Постанова ККС ВС, 2022) та до неї висловлена окрема думка, котра різниться з колегіальним рішенням та містить висновок, що «...за таких обставин процесуальні дії та рішення прокурора, вчинені у період після наступного дня з моменту указаного внесення даних до ЄРДР, є незаконними» (Окрема думка судді, 2022).

Висновок. За відсутності інших засобів для вирішення завдань досудового розслідування та кримінального провадження в цілому прокурор проводить певні слідчі (розшукові) та процесуальні дії (Кримінальний процес України, 2021: 224). Не варто за описаних обставин, при їх існуванні, судити про отримані прокурором докази за результатами проведення ним слідчих (розшукових) та/чи процесуальних дій, як про недопустимі за ознакою неналежного суб'єкта. Хоча варто в кожному випадку перевірити інші підстави для формулювання висновку про їх допустимість чи недопустимість, на кшталт наявність істотних порушень прав людини й основоположних свобод (частина 2 статті 87), обставин, передбачених частиною 3 статті 87 КПК України тощо (КПК, 2012 у редакції від 05.02.2023).

Висновки. Внесення відомостей до ЄРДР дозволяє прокурору здійснювати свою процесуальну діяльність в межах першої стадії кримінального провадження – досудового розслідування. Проводячи всі дії, передбачені частиною 2 статті 36 КПК України, та здійснюючи інші повноваження, визначені для нього цим Кодексом, прокурор, незалежно від місця прокуратури в системі прокуратури України чи адміністративної посади, яку прокурор обіймає у прокуратурі, реалізуючи процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, апріорі не виходить за межі наданих йому повноважень.

Функція процесуального керівництва не виключає особистої участі прокурора у розслідуванні. Отож за відсутності інших засобів для вирішення завдань кримінального провадження та досудового розслідування прокурор проводить певні слідчі (розшукові) та процесуальні дії (Кримінальний процес України, 2021: 224). Тому й не слід вести мову про отримані докази (у результаті особисто проведених прокурором слідчих (розшукових) та/чи процесуальних дій), як про недопустимі за ознакою неналежного суб'єкта (Науковий висновок, 2022).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Звернення судді Верховного Суду (реєстр. вхідний номер ВС 369/0/26-22 від 27.09.2022) до членів Науково-консультативної ради при Верховному Суді у справі № 991/492/19.
2. Науковий висновок члена НКР при Верховному Суді Ірини Басистої «Щодо повноважень прокурора проводити процесуальні дії та інші дії у кримінальному провадженні (на виконання звернення від судді Касаційного кримінального суду Верховного Суду Миколи Івановича Ковтуновича у справі № 991/492/19). 29 жовтня 2022 року. 14 с.
3. Лемак Р.В. Прокурорський нагляд за додержанням законів в установах виконання покарань: монографія. Харків, 2013. 224 с.
4. Каркач П.М. Організація роботи прокуратури міста, району: методичний посібник з організації роботи в міських, районних прокуратурах. Харків: Право, 2008. 352 с.
5. Басиста І.В. Вплив конституційних змін на окремі положення галузевого законодавства/ *Матеріали наукового семінару «Сучасний конституціоналізм: проблеми теорії та практики»*: (23 червня 2017 року м. Львів): Львівський державний університет внутрішніх справ, 2017. С. 11–13. URL: <https://www.lvduvs.edu.ua/uk/library/materialy-naukovykh-konferentsii.html> (дата звернення: 10.02.2023).
6. Басиста І.В., Благута Р.В., Комісарчук Ю.А. Актуальні проблеми застосування кримінального процесуального законодавства: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 432 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5086> (дата звернення: 10.02.2023).
7. Басиста І.В. Повноваження прокурора брати участь у судовому розгляді кримінальних проваджень у формі приватного обвинувачення: українське законодавство, судова практика та міжнародний досвід. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» Випуск № 50, 2019. С. 13–25. URL: <http://scijournals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/2087/2586> (дата звернення: 10.02.2023).
8. Рогатюк І.В. Процесуальна діяльність прокурора на стадії досудового розслідування: *монографія*. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2016. 544 с.
9. Гнатюк А.Ю. Функціональна структура кримінальної процесуальної діяльності прокурора у досудовому провадженні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність. Кривий Ріг, 2016. 18 с.
10. Смирнов М.І. Правова природа нагляду прокурора у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням. *Актуальні проблеми вдосконалення кримінального процесуального законодавства: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.*, присвяченої до 70-річчя д.ю.н., професора Ю.П. Алєніна. Одеса: Юридична література, 2017. С. 122.
11. Лапкін А.В. Основи прокурорської діяльності в Україні: навч. посіб. у схемах. Вид. 3-тє, змін. та допов. Харків: Право, 2015. 152 с.
12. Цимбалістенко О.О. Повноваження прокурора при здійсненні нагляду за додержанням законів на початковому етапі досудового розслідування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2015. С. 153–156.

13. Гловюк І.В. Кримінально-процесуальні функції: теорія, методологія та практика реалізації на основі положень Кримінального процесуального кодексу України 2012 р. : монографія. Одеса : Юридична література, 2015. 712 с.

14. Черноусько М.В. Здійснення прокурором процесуального керівництва досудовим розслідуванням : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність. Київ, 2016. 21 с.

15. Хаваліц О.В. Прокурорський нагляд за додержанням законів при розслідуванні кримінальних правопорушень терористичного характеру : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність. Ірпінь, 2016. 21 с.

16. Бабіков О. Проблемні питання у визначенні повноважень прокурора при здійсненні нагляду за додержанням законів при проведенні досудового розслідування. 15.06.2015. URL: https://khar.gov.ua/ua/intervu_ta_komentari?m=publications&_t=rec&id=157625&fp=30 (дата звернення: 10.02.2023).

17. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012. у редакції від 05.02.2023. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/page8> (дата звернення: 10.02.2023).

18. Закон України «Про прокуратуру», документ 1697-VII, редакція від 07.05.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (дата звернення: 10.02.2023).

19. Положення «Про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення». Затверджено наказом Генерального прокурора від 30.06.2020 № 298. Документ v0298905-20, редакція від 23.11.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#n11> (дата звернення: 10.02.2023).

20. Басиста І.В. Процесуальне рішення щодо визначення слідчого (слідчих), які здійснюватимуть досудове розслідування та старшого слідчої групи, який керуватиме їх діями: окремі підходи до проблеми. *Матеріали ІХ-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Малиновські читання»* (м. Острого, 5 жовтня 2021 р.). Національний університет «Острозька академія». 2021. С. 71–73. URL: https://eprints.oa.edu.ua/8589/1/mater_konfer_Malynovsky.pdf (дата звернення: 10.02.2023).

21. Микола Погорецький, Олександр Старенький. Намагання органів прокуратури провести досудове розслідування в обхід ч.4 ст.216 КПК роблять зібрані докази недопустимими. *Закон і бізнес*. 26.05–01.06.2018. URL: <https://zib.com.ua/ua/133084.html> (дата звернення: 10.02.2023).

22. Кримінальний процес України: Академічний курс: у 3 т. Т.1: Загальна частина / В.Т. Нор, Н.Р. Бобечко, М.В. Багрий та ін. ; за ред. НАПрН України, д-ра юрид. наук, проф. В.Т. Нора та д-ра юрид. наук, проф. Н.Р. Бобечка. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. 912 с.

23. Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Офісу Генерального прокурора, затверджене Наказом Генерального прокурора 05.03.2020 № 125. Документ v0125905-20, редакція від 29.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0125905-20#Text> (дата звернення: 10.02.2023).

24. Наказ Генеральної прокуратури України від 12.04.2016 № 149 «Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Генеральної прокуратури України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0149900-16#Text> (дата звернення: 10.02.2023).

25. Постанова Третньої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 21 листопада 2022 року у провадженні № 51-491км21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107441863> (дата звернення: 10.02.2023).

26. Окрема думка до постанови Третньої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 21 листопада 2022 року у провадженні № 51-491км21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107706662> (дата звернення: 10.02.2023).

REFERENCES:

1. Zvernennya suddi Verkhovnoho Sudu (reyest. vkhidnyy nomer VS 369/0/26-22 vid 27.09.2022) do chleniv Naukovokonsul'tatyvnoyi rady pry Verkhovnomu Sudi u spravi

№ 991/492/19. [Appeal from the judge of the Criminal Court of Cassation of the Supreme Court to the members of the Scientific Advisory Board at the Supreme Court in case № 991/492/19 with registration number 369/0/26-22 from 27.09.2022].

2. Naukovyy vysnovok chlena NKR pry Verkhovnomu Sudi Iryny Basystoyi «Shchodo povnovazhen prokurora provodyty protsesual'ni diyi ta inshi diyi u kryminal'nomu provadzhenni (na vykonannya zvernennya vid suddi Kasatsiynoho kryminal'noho sudu Verkhovnoho Sudu Mykoly Ivanovycha Kovtunovycha u spravi № 991/492/19). 29 zhovtnya 2022 roku. 14 s. [Iryna Basysta Authority of the prosecutor to conduct procedural actions in criminal proceedings: Scientific Opinion in case 991/492/19]. 29.10.2022. 14 p.

3. Lemak R.V. Prokurors'kyi nahlyad za doderzhanniam zakoniv v ustanovakh vykonannya pokaran': monohrafiya [Prosecutor's supervision of compliance with laws in penal institutions: monograph]. Kharkiv, 2013. 224 p.

4. Karkach P.M. Orhanizatsiya roboty prokuratury mista, rayonu: metodychnyy posibnyk z orhanizatsiyi roboty v mis'kykh, rayonnykh prokuraturakh [Organization of the work of the city and district prosecutor's offices: a methodical guide to the organization of work in city and district prosecutor's offices.]. Kharkiv: Pravo, 2008. 352 s.

5. Basysta I. V. Vplyv konstytutsiynykh zmin na okremi polozhennya haluzevoho zakonodavstva [The impact of constitutional changes on certain provisions of branch legislation] Materialy naukovo seminaru «Suchasnyy konstytutsionalizm: problemy teorii ta praktyky: (23 chervnya 2017 roku m. L'viv) [Materials of the scientific seminar «Modern constitutionalism: problems of theory and practice: (June 23, 2017, Lviv)]: Lviv State University of Internal Affairs, 2017. P. 11– 13. URL: <https://www.lvduvs.edu.ua/uk/library/materialy-naukovykh-konferentsii.html>

6. Basysta I.V., Blahuta R.V., Komissarchuk YU.A. Aktual'ni problemy zastosuvannya kryminal'noho protsesual'noho zakonodavstva: navchal'nyy posibnyk [Actual problems of the application of criminal procedural legislation: a study guide]. Lviv: Lviv State University of Internal Affairs, 2022. 432 p. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5086>

7. Basysta I. V. Povnovazhennya prokurora braty uchast' u sudovomu roz'hlyadi kryminal'nykh provadzen' u formi pryvatnoho obyvnyvachennya: ukrayins'ke zakonodavstvo, sudova praktyka ta mizhnarodnyy dosvid [Prosecutor's authority to participate in criminal trial in the form of private prosecution: Ukrainian legislation, judicial practice and international experience]. Aktual'ni problemy vdoskonalennya chynnoho zakonodavstva Ukrainy: DVNZ «Prykarpats'kyi natsional'nyy universytet imeni Vasylya Stefanyka» – Actual problems of improving the current legislation of Ukraine: Vasyl Stefanyk Pre-Carpathian National University, Issue No. 50, 2019, p. 13–25. URL: <http://scijournals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/2087/2586>

8. Rohatyuk I. V. Protsesual'na diyal'nist' prokurora na stadiyi dosudovoho rozsliduvannya: monohrafiya [Procedural activity of the prosecutor at the stage of pre-trial investigation: monograph]. Kyiv : Nats. akad. vnutr. sprav, 2016. 544 p.

9. Hnatyuk A. YU. Funktsional'na struktura kryminal'noyi protsesual'noyi diyal'nosti prokurora u dosudovomu provadzhenni: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : spets. 12.00.09 – kryminal'nyy protses ta kryminalistyka; sudova ekspertyza; operatyvno-rozshukova diyal'nist' [Functional structure of criminal procedural activities of the prosecutor in pre-trial proceedings: autoref. thesis ... candidate law Sciences: spec. 12.00.09]. Kryvyi Rih, 2016. 18 p.

10. Smyrnov M.I. Pravova pryroda nahlyadu prokurora u formi protsesual'noho kerivnytstva dosudovym rozsliduvanniam [The legal nature of the prosecutor's supervision in the form of procedural guidance of the pre-trial investigation]. Aktual'ni problemy udoskonalennya kryminal'noho protsesual'noho zakonodavstva: materialy Vseukr. nauk.-prakt. konf., prysvyachenoyi do 70-richchya d.yu.n., profesora YU.P. Alenina – Actual problems of improving the criminal procedural legislation: materials of the All-Ukrainian. science and practice conference dedicated to the 70th anniversary of the Doctor of Law, Professor Yu.P. Alenina]. Odesa: Yurydychna literatura, 2017. P. 122.

11. Lapkin A.V. Osnovy prokurors'koyi diyal'nosti v Ukraini: navch. posib. u skhemakh. Vyd. 3-tye, zmin. ta dopov. [Basics of prosecutorial activity in Ukraine: a study guide. manual in the schemes. 3rd, changes. and added]. Kharkiv: Pravo, 2015. 152 p.

12. Tsybalyshchenko O.O. Povnovazhennya prokurora pry zdiysnenni nahlyadu za doderzhannym zakoniv na pochatkovomu etapi dosudovoho rozsliduvannya [Prosecutor's authority to supervising the observance of laws at the initial stage of the pre-trial investigation]. *Naukovyy visnyk Uzhhorod's'koho natsional'noho universytetu – Scientific Bulletin of the Uzhhorod National University*, 2015. P.153-156.

13. Glowiyuk I.V. Kryminal'no-protsesual'ni funktsiyi: teoriya, metodolohiya ta praktyka realizatsiyi na osnovi polozhen' Kryminal'noho protsesual'noho kodeksu Ukrainy 2012 r.: monohrafiya [Criminal procedural functions: theory, methodology and implementation practice based on the provisions of the Criminal Procedure Code of Ukraine 2012: monograph.]. Odesa: Yurydychna literatura, 2015. 712 p.

14. Chornousko M. V. Zdiysnennya prokurorom protsesual'noho kerivnytstva dosudovym rozsliduvannym: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : spets. 12.00.09 – kryminal'nyy protses ta kryminalistyka; sudova ekspertyza; operatyvno-rozshukova diyal'nist' [Implementation of procedural management of pre-trial investigation by the prosecutor: autoref. thesis ... candidate law Sciences: spec. 12.00.09]. Kyiv, 2016. 21 p.

15. Kavalits O. V. Prokurors'kyi nahlyad za doderzhannym zakoniv pry rozsliduvanni kryminal'nykh pravoporushen' terorystychnoho kharakteru: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : spets. 12.00.09 – kryminal'nyy protses ta kryminalistyka; sudova ekspertyza; operatyvno-rozshukova diyal'nist' [Prosecutor's supervision of compliance with the law in the investigation of criminal offenses of a terrorist nature: autoref. thesis ... candidate law Sciences: spec. 12.00.09]. Irpin, 2016. 21 p.

16. Babikov O. Problemni pytannya u vyznachenni povnovazhen' prokurora pry zdiysnenni nahlyadu za doderzhannym zakoniv pry provedenni dosudovoho rozsliduvannya [Problematic issues in determining the powers of the prosecutor in supervising the observance of laws during pre-trial investigation]. 15.06.2015. URL: https://khar.gp.gov.ua/ua/intervu_ta_komentari?_m=publications&t=rec&id=157625&fp=30

17. Kryminal'nyy protsesual'nyy kodeks Ukrainy vid 13.04.2012. u redaktsiyi vid 05.02.2023. [Criminal Procedure Code of Ukraine. (2012, April) in the edition of 05.02.2023.]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/page8>

18. Zakon Ukrainy «Pro prokuraturu», dokument 1697-VII, redaktsiya vid 07.05.2022. [Law of Ukraine «On the Prosecutor's Office», document 1697-VII, edition dated 05.07.2022.]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>

19. Polozhennya «Pro Yedynyy reyestr dosudovykh rozsliduvan', poryadok yoho formuvannya ta vedennya». Zatverdzheno nakazom Heneral'noho prokurora vid 30.06.2020 № 298. Dokument v0298905-20, redaktsiya vid 23.11.2021. [Regulation «On the Unified register of pre-trial investigations, the procedure for its formation and management». Approved by the order of the Prosecutor General dated June 30, 2020 No. 298. Document v0298905-20, version dated November 23, 2021.]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#n11>

20. Basysta I.V. Protseptual'ne rishennya shchodo vyznachennya slidchoho (slidchykh), yaki zdiysnyuvatymut' dosudove rozsliduvannya ta starshoho slidchoyi hrupy, yakyy keruvatyme yikh diyamy: okremi pidkhody do problemy [Procedural decision regarding the determination of the investigator(s) who will

conduct the pre-trial investigation and the senior investigative team who will direct their actions: separate approaches to the problem]. *Materialy IX-yi Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi «Malynov's'ki chytannya»* (m. Ostroh, 5 zhovtnya 2021 r.) – Materials of the 9th International Scientific and Practical Conference «Malynovsky Readings» (Ostrog, October 5, 2021). *Natsional'nyy universytet «Ostroz'ka akademiya»*. 2021. P. 71-73. URL: https://eprints.oa.edu.ua/8589/1/mater_konfer_Malynovsky.pdf

21. Mykola Pohoretskyi, Oleksandr Starenkyi Namahannya orhaniv prokuratury provesty dosudove rozsliduvannya v obkhd ch.4 st.216 KPK roblyat' zibrani dokazy nedopustymymy [The efforts of the prosecutor's office to conduct a pre-trial investigation bypassing Part 4 of Article 216 of the Criminal Procedure Code make the collected evidence inadmissible]. *Zakon i biznes*. 26.05–01.06.2018. URL: <https://zib.com.ua/ua/133084.html>

22. Kryminal'nyy protses Ukrainy: Akademichnyy kurs: u 3 t. T.1: Zahal'na chastyna / V.T. Nor, N.R. Bobechko, M.V. Bahriy ta in. za red. akad. NAPrN Ukrainy, d-ra yuryd. nauk, prof. V.T. Nora ta d-ra yuryd. nauk, prof. N.R. Bobechka. L'viv: LNU im. Ivana Franka [Criminal Process of Ukraine (2021): *Academic Course*: in 3 books. B.1: General part / V.T. Nor, N.R. Bobechko, M.V. Bahriy. Editorial team: Doctor of Legal Sciences, Professor V.T. Nor and Doctor of Legal Sciences, Professor N.R. Bobechko (chiefs). Lviv: Ivan Franko National University of Lviv], 912 p.

23. Polozhennya pro Spetsializovanu antykoruptsiynu prokuraturu Ofisu Heneral'noho prokurora, zatverdzhene Nakazom Heneral'noho prokurora 05.03.2020 № 125. Dokument v0125905-20, redaktsiya vid 29.08.2020. [Regulations on the Specialized Anti-Corruption Prosecutor's Office of the Office of the Prosecutor General, approved by Order of the Prosecutor General dated 05.03.2020 No. 125]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0125905-20#Text>

24. Nakaz Heneral'noyi prokuratury Ukrainy vid 12.04.2016 № 149 «Pro zatverdzhennya Polozhennya pro Spetsializovanu antykoruptsiynu prokuraturu Heneral'noyi prokuratury Ukrainy» [Order of the General Prosecutor's Office of Ukraine dated April 12, 2016 No. 149 «On approval of the Regulations on the Specialized Anti-Corruption Prosecutor's Office of the General Prosecutor's Office of Ukraine»]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0149900-16#Text>

25. Postanova Tret'oyi sudovoyi palaty Kasatsiynoho kryminal'noho sudu Verkhovnoho Sudu vid 21 lystopada 2022 roku u provadzhenni №51-491km21 [Resolution of the Third Judicial Chamber of the Criminal Court of Cassation of the Supreme Court of November 21, 2022 in proceedings No. 51-491km21]. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107441863>

26. Okrema dumka do postanovy Tret'oyi sudovoyi palaty Kasatsiynoho kryminal'noho sudu Verkhovnoho Sudu vid 21 lystopada 2022 roku u provadzhenni №51-491km21. [Dissenting opinion of the judge to the decision of the Third Judicial Chamber of the Criminal Court of Cassation of the Supreme Court dated November 21, 2022 in proceedings No. 51-491km21]. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107706662>

Стаття надійшла до редакції 24.02.2023
The article was received 24 February 2023